

REMISSVAR

Departementsskrivelse Vissa lagförslag med anledning av trepårtssamtalen Ds 2013:20

Skrivelsen innehåller lagförslag kopplade till trepartssamtalen. Regeringen föreslår en modell för ett statligt stöd till yrkesintroduktionsanställningar samt ett förslag att avskaffa av den arbetslöshetsavgift som arbetslöshetskassorna betalar till staten. Den exakta utformningen av stödet till yrkesintroduktionsanställningar kommer att preciseras i samband med den beredningsprocess som sker när stödet anmäls till EU-kommissionen. Regeringen återkommer med beslut om huruvida förslagen kommer att ingå i budgetpropositionen för 2014. Förslaget om att avskaffa eller reducera arbetslöshetsavgiften är enligt regeringen beroende av utfallet av trepartssamtalen och hur tecknandet och främjandet av yrkesintroduktionsanställningsavtal utvecklas.

Synpunkter på betänkandet

Stöd för yrkesintroduktionsanställningar eller motsvarande

Saco välkomnar förslaget om ett statligt stöd för att stimulera yrkesintroduktionsanställningar för unga men har följande synpunkter.

Stödet för introduktionsanställningar föreslås avse personer som är yngre än 26 år. Även unga akademiker kan ha etableringsproblem på arbetsmarknaden. Genom den låga åldersgränsen utesluts en stor andel av de unga akademikerna från möjligheten till introduktionsanställningar. Saco tycker att åldersgränsen ska höjas.

Saco anser att den föreslagna modellen innebär alldeles för stora dödviktskostnader eftersom stödet kan utgå till alla unga under 26 år. Regeringen bedömer att denna typ av anställningar kommer att omfatta ca 30 000 personer i genomsnitt per månad vid full volym. Eftersom tiden med stöd föreslås vara 6-12 månader och en ålderskohort är ca 100 000 personer innebär det att 30-60 procent av alla unga kommer att få en subventionerad anställning. Kostnaden beräknas bli 1,8 miljarder per år. Statistiska centralbyrån (SCB) visar i sin undersökning av ungas inträde på arbetsmarknaden att mindre än 10 procent av de som avslutade gymnasieskolan läsåret 2008/09 var arbetslösa i april 2012. En något mindre andel varken arbetade, studerade eller sökte arbete. Mot den bakgrunden vore det ett slöseri att inte inrikta resurserna på de unga som behöver hjälpen mest, det vill säga ungdomar med dokumenterade inträdesproblem på arbetsmarknaden. Det är också så nystartsjobben för ungdomar är utformade.

Saco anser vidare att stödet till handledning är för lågt. Ett rimligt antagande är att 10 procents arbetstid går åt till handledning av god kvalitet. Antag vidare att en kvalificerad medarbetare har 30 000 i månadslön plus 50 procent i lönebikostnader. Då behöver stödet vara $45\,000 \times 0,10$ det vill säga 4 500 kr per yrkesintroduktionsanställning. Stora arbetsgivare kan visserligen anställa flera ungdomar och låta en medarbetare handleda flera unga samtidigt, men för ett litet företag kommer stödet att vara för lågt enligt Sacos uppfattning. Det skulle begränsa viljan hos små företag att anställa unga i denna typ av anställning.

Om målgruppen reduceras till unga med dokumenterade inträdesproblem skulle en del av de sparade resurserna istället kunna läggas på högre handledningsstöd och eventuellt en längre subventionstid eller högre subventionsnivå. Detta skulle kanske dessutom behövas om stödet riktas mot ungdomar med dokumenterade inträdesproblem.

Saco invänder mot regeringens presentation i Tabell 1 där handledarstödet beskrivs som en lönekostnadssänkning. Det är i själva verket ersättning för handledarens uteblivna produktion.

Regeringen föreslår att stöd till yrkesintroduktionsanställningar ska kunna lämnas även till oorganiserade arbetsgivare. Saco avvisar detta förslag. Ett kollektivavtal ger, förutom andra fördelar, möjligheter för parterna att tvista om avtalet. Det skulle kunna handla om brister i utbildnings- eller handledningsdelen. När kollektivavtal saknas finns inte motsvarande inbyggda kontroll av kvaliteten i anställningen. Om regeringen väljer att erbjuda stöd även till oorganiserade arbetsgivare måste löner, försäkringar och övriga villkor sammantaget vara minst i nivå med kollektivavtal.

Dessutom måste kontrollåtgärder vidtas så att kvaliteten säkerställs och systemet inte missbrukas.

Om arbetsgivare kan få del av stödet trots att anställningsvillkoren är sämre än kollektivavtalsnivån, minskar incitamenten för att teckna kollektivavtal. I så fall uppfyller Sverige inte ILO konventionen nr 98, som anger i 4 § att förhandlingar mellan fack och arbetsgivare ska uppmuntras och främjas i syfte att stärka regleringen genom kollektivavtal.

Avskaffande eller reducering av arbetslöshetsavgiften

Saco tillstyrker ett avskaffande av arbetslöshetsavgiften. Som framgår av promemorian har inte arbetslöshetsavgiften den lönebildningseffekt som var motivet för dess införande. Differentieringen av avgiften upplevs som orättvis och har säkerligen lett till att många arbetslöshetskassor tappat medlemmar. Att ta bort avgiften skulle göra det mer ekonomiskt fördelaktigt för en arbetslös medlem att ta ett arbete, och skulle stimulera medlemskap i kassorna.

Saco anser dock att det är mycket märkligt att villkora avskaffandet med arbetsmarknadens parter engagemang angående yrkesintroduktionsavtal. Något samband mellan dessa reformer finns inte, annat än att önskemål om att ta bort avgiften framförts under trepartssamtalen. Att kohandla på detta sätt i en departementspromemoria gagnar inte en positiv trepartsdiallog.

Inkomna remissvar från medlemsförbunden Akademikerförbundet SSR, Civilekonomerna och Sveriges Läkarförbund bilägges.

Med vänlig hälsning

Sveriges akademikers centralorganisation

Göran Arrius
Ordförande

Eva Oscarsson

Helena Larsson